

som Landstinget har indført, i Forvisningen om, at Kravet om Alkoholforbudet derved vil komme stærkere i Forgrunden. Derom tror jeg, den nærmeste Tids Udvikling skal bære Vidnesbyrd.

Men det er i og for sig ikke det, der er det afgørende ved Behandlingen af denne Sag, og jeg skal derfor ikke fordybe mig nærmere i dette Spørgsmaal, ligesom jeg skal vente til Udvalgsbehandlingen med en Række Bemærkninger, jeg har at gøre vedrørende Enkeltheder i Lovforslaget. Jeg skal — hvad Tilslutningen til Debatten fra Folketingets Side i høj Grad opfordrer til — indskrænke mig til ganske kort at dvæle ved nogle Hovedpunkter i dette Lovforslag.

Det er meget langsomt, den almindelige Opfattelse af dette Spørgsmaal og dets Betydning har ændret sig her i Landet, fra de Dage, da A. F. Krieger som Indenrigsminister under Behandlingen af Næringsloven af 29. December 1857 advarede imod Frihed til at „strø Brændevin“ — det var den Form, han gav sin Advarsel mod den frie Beværternæring, som alligevel paa Trods af Indenrigsminister Kriegers Advarsel blev gennemført for Købstædernes Vedkommende ved Næringsloven. Den viste sig imidlertid meget snart at have saa uheldige Følger, at man allerede ved Tillæget til Næringsloven af 23. Maj 1873 maatte give Kommunalbestyrelserne Adgang til at træffe begrænsende Bestemmelser. Men til Trods herfor holdt Opfattelsen af den frie Nærings Betydning paa dette Omraade sig saa længe, at det ikke er ret mange Aar siden, den paa dette som paa andre sociale Omraader fortjente Formand for Ædrueligheds-kommissionen, Nationalbankdirektør, Dr. jur. Ussing, i en Pjece maatte vende sig imod den frie Beværternæring, der endnu paa dette Tidspunkt — det var i 1905 — havde stor Tilslutning ikke blot i Almindelighed, især her i Hovedstaden, men ogsaa i Københavns Kommunalbestyrelse.

Imidlertid tør denne Opfattelse af den frie Næring paa dette Omraade nu anses for forladt af alle, der har beskæftiget sig med dette Spørgsmaal, ogsaa af Landstinget, idet selv de mest konservative paa dette Omraade siger i Landstingsudvalgets Betænkning, at det af Hensyn til de Misbrug, som Beværternæringen kan medføre, og den store Skade for Samfundet, som kan følge af saadanne Misbrug, er naturligt, at denne Næring underkastes en nøje Regulering fra Statsmagtens Side, uden at Hensynet til den almindelige Næringsfrihed kan anføres derimod. Hermed er der altsaa nu i hvert

Fald i Teorien fuldstændig Enighed paa den danske Rigsdag om, at Beværternæringen har en saadan Særstilling, at en nøje Regulering af denne bør finde Sted fra Statsmagtens Side, uden at Hensynet til den almindelige Næringsfrihed med Rette kan anføres derimod. Derom er der altsaa fuldkommen Enighed i hvert Fald i Teorien, for saa vidt angaar den ene Side af det Omraade, dette Lovforslag omhandler, nemlig Beværternæringen. Derimod er der ikke paa samme Maade Enighed om, at en nøje Regulering er paakrævet, for saa vidt angaar det andet Omraade, som Lovforslaget omhandler, nemlig Handel med stærke Drikke. Der ligger Forholdet saaledes, at medens vi her i Landet den 1. August 1920 havde ca. 3 600 Udsænkkningssteder for stærke Drikke, havde vi ikke mindre end 12 294 Udsælssteder for stærke Drikke, det vil sige et Udsælssted omtrent for hver 250 Indbyggere. Der kan da heller ikke være mindste Tvivl om, at dette store Antal Udsælssteder har en i høj Grad uheldig social Virkning, at der er adskillige Kommuner, især Landkommuner, hvor disse Udsælssteder virker højst uheldigt i social Henseende, og hvor Befolkningen meget ønsker at komme af med dem, ligesom jeg ogsaa er overbevist om, at adskillige af de handlende gerne ønskede at holde op med Handel med stærke Drikke, hvis de ikke mente, at Hensynet til Konkurrencen tvang dem til at bevare denne Handel, og naar derfor Landstinget har forandret Bestemmelsen i § 27 i det af Folketinget vedtagne Lovforslag paa en saadan Maade, at man har opgivet Adgangen til at regulere Alkoholhandel, forekommer det mig at være et af de Punkter, hvor Forringelsen af Lovforslaget er i ganske særlig Grad betænkelig. Efter det Lovforslag, der blev vedtaget her den 20. Januar 1920, var Adgangen til Alkoholhandel afhængig af en Bevilling, som kun blev givet paa 5 Aar, saaledes at der paa Landet, naar 25 pCt. af Vælgerne begærede det, var Adgang til Kommuneafstemning om, hvorvidt der overhovedet skulde gives eller fornyes en Adkomst til at handle med stærke Drikke. Endvidere var der gennem Forslaget, som det da forelaa, givet Adgang til ved Vedtægtsbestemmelser at træffe regulerende Bestemmelser overfor Handelsfriheden paa samme Maade som overfor Udsækningsfriheden. Det er dette, man paa afgørende Vis har forandret i Landstinget, saaledes at man er gaaet bort fra Bevillingsprincippet paa dette Omraade og over til det almindelige Næringsadkomstprincip og altsaa ganske har opgivet at regulere Handelsfriheden.